

УДК 634.8:631.524.85.

Кузьменко О. Р., Шабурова І. І.*Інститут олійних культур НААН, вул. Інститутська, 1, с. Сонячне, Запорізький район, Запорізька область, 70417, Україна, e-mail: kuziki.zp@mail.ru*

ЗИМОСТІЙКІСТЬ ТЕХНІЧНИХ СОРТІВ ВИНОГРАДУ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

В наукові дослідження сектору виноградарства з сортовивчення на період 2015–2020 рр. включено сім технічних сортів винограду селекції ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова» ('Ароматний', 'Агат таїровський', 'Загрей', 'Іскорка', 'Одеський жемчуг', 'Шкода' та 'Ярило').

Зимостійкість винограду – здатність виноградної рослини протистояти несприятливим зимовим факторам, таким як: сильний мороз, різкі перепади температури, вимерзання лози і багаторічної деревини та інші. Зимостійкість винограду формується поступово в процесі загартовування рослини.

Погодні умови восени 2016 року сприяли гарному визріванню і загартовуванню пагонів винограду. Осіннє загартовування виноградної лози відбувалося в сприятливих погодних умовах. Зниження температури повітря восени було поступовим, середньомісячна температура жовтня склала +7,5 °С, листопада +2,5 °С. Ранніх заморозків, які пошкоджують вічка і знижують майбутній урожай, не відмічалось. Визрівання пагонів досліджуваних сортів у середньому було на рівні 75 %. Найбільший процент визрівання пагонів відмічено у сортів 'Ароматний' (89 %), та 'Агат таїровський' (85 %).

Запорізька область є морозонебезпечною зоною для вирощування винограду. У зимовий період мінімальна температура повітря – 19 °С спостерігалась у січні 2017 року. Середня місячна температура грудня склала – 1,2 °С, січня – 3,5 °С, лютого – 2,8 °С. В осінньо-зимовий період не спостерігалось різких змін температур та відлиг, які не сприяють добрій перезимівлі виноградних насаджень. Оцінюючі погодні умови зимового періоду 2016–2017 рр. варто визначити, що вони не були критичними для виноградних насаджень. Зимостійкість сортів встановлювали після перезимівлі шляхом повздовжнього розрізу бруньок та візуальної оцінці вічок (на розрізі не пошкоджені вічка мають зелений колір, пошкоджені – бурий). За результатами підрахунку бруньок, що збереглись, визначають зимостійкість сортів винограду. Біологічним показником, який характеризує стійкість сортів винограду до умов перезимівлі, прийнято вважати відсоток вічок неушкоджених морозами. Аналіз лози досліджуваних сортів показав, що сорти винограду мають достатній рівень зимостійкості. Відсоток вічок неушкоджених морозами склав у сортів 'Загрей' – 78 %, 'Ярило' – 77 %. Сорти 'Одеський жемчуг' та 'Ароматний' – 76 % мали процент збережених вічок на рівні контрольного сорту 'Мускат одеський' – 75 %. Зимостійкість інших сортів нижча.

Основним фактором, який лімітує успішне культивування виноградних насаджень у Запорізькій області є мінімальні температури взимку. Згідно з

багаторічними даними критичні температури для перезимівлі виноградних насаджень спостерігаються 1–2 рази на 10 років, тому для ефективного ведення культури слід використовувати сорти, які характеризуються підвищеною морозо-зимостійкістю. Визначено, що досліджувані сорти винограду в середньому за два роки досліджень мали такі відсотки вічок неушкоджених морозами: 'Ароматний' – 82,5 %, 'Агат таїровський' – 80,0 %, 'Загрей' – 75,2 %, 'Іскорка' – 76,6 %, 'Одеський жемчуг' – 70,2 %, 'Шкода' – 75,4 % та 'Ярило' – 76,4 %. Ці дані дозволяють зробити попередній висновок про те, що досліджувані сорти придатні для поповнення сортименту виноградних насаджень Запорізької області.

УДК 635.15(477.41)

Кутовенко В. Б.¹, Костенко Н. П.²

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, 03041, Україна, e-mail: virakutovenko@mail.ru

²Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Генерала Родимцева, 15, м. Київ, 03041, Україна

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СОРТІВ РЕДИСКИ

Редиска – одна із найбільш скоростиглих культур, яка відкриває сезон ранніх весняних овочів, коли організм людини ослаблений після зимових холодів, а на ринках ще немає вітчизняних овочів з відкритого ґрунту. Висока холодостійкість і короткий вегетаційний період дозволяють виробникам отримати прибутки за її вирощування вже у квітні. Редиска є однією з культур, яка має велике харчове і лікувальне значення. До складу її м'якоті входить багато клітковини, мінеральних солей, пектинових речовин, ефірні олії, вітаміни. Вона нормалізує рівень холестерину і виводить токсини та шлаки, містить фітонциди, які є натуральними антибіотиками, що підвищують імунітет. Ефірні олії, які містяться в коренеплодах, надають їм приємного гоструватого смаку, збуджують апетит і поліпшують процес травлення.

Метою роботи було вдосконалити елементи технології вирощування редиски, зокрема підібрати найбільш ранньостиглі та врожайні сорти з високими смаковими і якісними показниками.

Експериментальні дослідження з вивчення ранньостиглості та продуктивності сортів редиски проводили на колекційних ділянках кафедри овочівництва в НДП «Плодоовочевий сад» НУБіП України. Дослідження проводили за Методикою дослідної справи в овочівництві та баштанництві. Предметом досліджень були 6 сортів редиски вітчизняної та іноземної селекції – 'Базис', 'Ксенія', 'Краків'янка', 'Вайт Брекфаст', 'Кримсон' та 'Родос'. За контроль було взято сорт 'Базис'. Розмір облікової ділянки становив 5 м².

Сівбу насіння проводили як тільки можна вийти в поле. Для захисту від хрестоцвітої блішки ділянку укривали синтетичним нетканим матеріалом відразу після сівби насіння. У дослідах проводили фенологічні